

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

کوروش تیموری فر
۰۴ اپریل ۲۰۲۱

نو مکار تیسیم و چین

روز ۱۵ بهمن [دلو] اعلام شد که ناو هواپیما بر غول پیکر نیمیتس، متعلق به ناوگان هفتم ارتش امریکا، خلیج فارس را ترک می‌کند. انتشار این خبر، موجی از خوش بینی را در میان ناظران سیاسی، نسبت به کاهش تنش بین ایران و امریکا، دامن زد. این نگاه می‌توانست معتبر باشد اگر این ناو به خانه برمی‌گشت و در سواحل امریکا لنگر می‌انداخت. اما این‌گونه نشد. مقصد بعدی اعلام شده این ناو، الحاق به مجموعه عظیمی از ناوگان جنگی امریکا در غرب اقیانوس آرام و جنوب بحیره چین است. نیروئی که بیش از ۶۰ درصد کل ظرفیت نیروی بحری امریکا است. هفته پیش از آن، هنگامی که جو بایدن اعلام کرد قراردادهای فروش تسلیحات پیشرفته به امارات متحده عربی را که در زمان ترمپ منعقد شده بود- بازنگری خواهد کرد، دولت امارات در بیانیه‌ای، به ضرورت عمل به این قراردادها اشاره کرد. آن‌ها یادآوری کردند که تصاحب این تسلیحات توسط امارات، نه تنها سدی در مقابل تهاجمات خواهد بود، بلکه نیروهای نظامی امریکا را برای حضور در دیگر نقاط جهان، آزاد خواهد کرد. تابستان امسال، هنگامی که ۳ ناو هواپیما بر از کل ۱۱ ناو امریکا، در منطقه شرق چین به گشت زنی پرداختند، سخن‌گوی ناوگان هفتم نیروی بحری امریکا گفت: «حضور این دو ناو هواپیما بر، در پاسخ به هیچ‌کدام از رویدادهای سیاسی یا جهانی نیست. این قابلیت پیشرفته، یکی از راه‌های بی‌شماری است که از طریق آن، نیروی بحری امریکا،

امنیت، ثبات و شکوفائی را در سرتاسر منطقه هند-پاسیفیک ارتقاء می‌دهد» (!). ثبات و شکوفائی در سایه «قایق‌های توپ‌دار»، افسانه کهن استعمارگران، و ترجیع بند نوین امپریالیست‌هاست.

در این گیرودار، «شورای آتلانتیک» -اتاق فکر ناتو- محورهای جدید جنگ سرد را اعلام کرد. این اعلامیه، هم‌زمان بود با آخرین روز کاری مایک پومپئو، که آغشته به شدیدترین حملات لفظی به کشور چین، و تکرار اراجیف در مورد اویغورهای سین‌کیانگ بود. هفته قبل از آن نیز، نخستین رئیس‌چینی‌تبار بخش مهندسی مکانیک MIT (انستیتوت فن‌آوری ماساچوست) بازداشت شد. پروفیسور «چن گانگ» دانش‌مند ارشد حوزه انتقال گرما، با بهانه‌های واهی و در اصل، در ادامه «برنامه اقدام علیه چین (china initiative)» وزارت دادگستری آمریکا بازداشت شده است. البته موج اعتراض محافل علمی آمریکا به بازداشت این دانشمند خوش‌نام، «مک کارتیسم» نوین آمریکا را دچار مشکلاتی کرده است.

افزایش فشار به دانشجویان چینی در آمریکا، لغو مجوز شبکه تلویزیونی بین‌المللی چین در بریتانیا، جعل داستان بد رفتاری با زنان اویغور در استان سین‌کیانگ توسط بی.بی.سی (که خیلی زود با افشای نقشی که به یک هنرپیشه حرفه‌ای سپرده شده بود تا وانمود کند که یک شهروند اویغوری است، لو رفت)، اعتراض شدید آمریکا به گزارش کارشناسان سازمان جهانی بهداشت در مورد نفی امکان انتشار ویروس کووید-۱۹ از طریق «نشأت» از یک آزمایشگاه در ووهان، و درخواست بررسی توسط کارشناسان «مستقل» (بخوان کارمندان سیا)، همه، گوشه‌ای از فعالیت‌های شبانه روزی امریکائیان و نوجه‌های بریتانیایی آنان در داغ نگه داشتن تنور جنگ سرد است.

چرا حالا؟

روز ۱۴ بهمن [دلو]، روزنامه نیویورک تایمز در یک مقایسه، نموداری را منتشر کرد که نشان دهنده نرخ رشد ت.ن.د. (تولید ناخالص داخلی) در دوران ریاست جمهوری نمایندگان دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه بوده است. قصد این روزنامه، برجسته سازی رونق اقتصادی بیشتر، در دوران ریاست دموکرات‌هاست.

پس از مرتب سازی داده‌ها بر اساس میزان رشد ت.ن.د. در طول ۷۵ سال گذشته، نمودار دیگری رسم می‌شود:

در دوران ریاست جمهوری روزولت، نرخ رشد ت.ن.د. بیش از ۸٪ بوده است. این مقدار در دوران ترمپ، به حدود ۱.۵٪ می‌رسد. روی نمودار اول، براحتی می‌توان توضیح داد که آغاز جنگ‌های سرد چه ارتباطی با ت.ن.د. دارد. سقوط رشد این معیار در دوران آیزنهاور -که هم‌زمان بود با اوج‌گیری رشد ت.ن.د. اتحاد شوروی و بازسازی حیرت انگیز اقتصاد پس از جنگ آن کشور- نقطه شروع جنگ سرد با آن کشور و اردوگاه سوسیالیسم بود. دومین حمله جنگ سرد، بعد از سال ۲۰۱۵ بود. موج جنگ‌های گرم آمریکا در خاورمیانه و سقوط مجدد نرخ رشد، هم‌زمان شد با سبقت ت.ن.د. چین (با معیار برابری قدرت خرید، یا PPP) از ت.ن.د. آمریکا. اما جنگ سرد تراژیک اول، در موقعیتی درگرفت، که آمریکا ۴۲٪ ت.ن.د. جهان را داشت. جنگ سرد کمیک دوم، در زمانی است که این مقدار، به ۱۵٪ رسیده است. اما کمیک بودن این پدیده، از میزان جنایت‌کارانه بودن آن نمی‌کاهد.

مسابقه تسلیحاتی تحمیل شده به شوروی، حدود ۱۶٪ ت.ن.د. آن کشور را می‌بلعید. این، به معنای فرسایش اقتصاد شوروی بود. اینک، چین با استفاده از درس‌های تاریخ، ۳٪ ت.ن.د. خود را صرف هزینه‌های نظامی می‌کند، و آمریکا حدود ۹٪ از اقتصاد خود را فدای حفظ برتری نظامی جهانی خود می‌سازد. کدامیک زودتر فرسوده خواهند شد؟ بی سبب نیست که بایدن در هفته دوم ریاست خود، توافق در حال نسخ «کنترول تسلیحات» با روسیه را، به مدت ۵ سال دیگر تمدید کرد.

دورنگری

کنگره نوزدهم حزب کمونیست چین، سال ۲۰۱۹ را سال ریشه کنی فقر در کشور تعیین کرد (که بر اساس گزارش‌های ملل متحد، محقق شده است). سال ۲۰۲۵ را سال «ساخت چین» مقرر نمود، که به معنای قطع هر گونه وابستگی کشور به تکنولوژی‌های پیشرفته خارجی – به ویژه در ۱۰ حوزه فوق پیشرفته – است. مسیری که هم اینک در پیش گرفته شده، دورنمای تحقق این ایده را کاملاً روشن ساخته است. در طول همین هفته‌های اخیر، اخبار پیشرفت‌های فنی شگفت‌انگیزی از چین رسیده است:

– ساخت رناکتور همجوشی هسته‌ای با دمای ۱۵۰ میلیون درجه (۱۰ برابر دمای مرکز خورشید)؛

– مانور اتوموبیل هوشمند بدون راننده در مسافتی ۱۱ کیلومتری، در شهر کوانگجو؛

– تکمیل ایستگاه فضایی (فاز سوم برنامه تیان‌گونگ)؛

– مأموریت میان سیارهدنی «تیان‌ون-۱» که روز ۲۲ بهمن [دلو] در مدار مریخ قرار خواهد گرفت. ویژگی این فضاپیما در آن است که هر سه المان مدارگرد، مریخ نشین، و خودرو مریخ نورد، برای اولین بار در جهان در یک دستگاه ادغام شده‌اند؛

– مأموریت‌های سه گانه «چانگ‌ای-۴» برای فرود آرام در نیمه تاریک ماه (که برای اولین بار در جهان انجام شد)، «چانگ‌ای-۵» رکود دار حمل بیشترین مقدار خاک ماه به کره زمین شد، و «چانگ‌ای-۶» پیشرفته‌ترین روبات ماه نورد خواهد بود؛

– آغاز فعالیت عملی رناکتور اتمی نسل سوم «هوالونگ وان» با ظرفیت ۱۱۶۰ مگاوات؛

و این لیست، البته بلند بالاتر از این‌هاست.

همان کنگره، تنها سال ۲۰۳۵ را سال آغاز مدرنیته سازی ارتش قرار داد. طبق برآوردها، تا سال ۲۰۲۴، ت.ن.د. چین، به طور مطلق از امریکا پیش خواهد افتاد. رونق اقتصادی چین، خود را در عدد ۶۰ درصد مصرف ت.ن.د. در بازار داخلی نشان می‌دهد. این، نتیجه سرعت رشد بالای برخورداری توده‌های وسیع مردم چین از تنعم، تصاعد سطح رفاه، و توزیع هر چه عادلانه‌تر ثروت اجتماعی است. مازاد اقتصادی، به طور خردمندانه‌ای به موازات رشد سرمایه گذاری، به مصرف ارتقای سطح زندگی مردم می‌رسد و در عین حال پوشش خدمات اجتماعی را هر چه گسترده‌تر می‌سازد.

رشد سرمایه گذاری، نه تنها در داخل کشور، بلکه در توسعه زیر ساخت‌های کشورهای جهان سوم نیز خود را نشان می‌دهد، من جمله در افریقا و دیگر کشورهای عقب نگه داشته شده در دیگر قاره‌ها. نمونه رفتار چین در تعامل با معضلات جهان امروز را شاید بتوان در رویکرد آن کشور به مشکل جهانی پاندمی کووید-۱۹ یافت. در میان سکوت خبری رسانه‌های غربی، چین واکسین تولید خود را در مقیاس ده‌ها میلیون دوز، به کشورهای «جهان سوم» و فقیر به صورت هدیه ارسال داشته و آمادگی خود را برای ارائه فرمول ساخت آن به هر کشور دارای امکانات لازم، اعلام کرده است.

همزمان با آغاز ریاست بایدن، اعلام شد که کسری تراز بازرگانی امریکا با چین، که سه سال پیش معادل ۲۷۵ میلیارد دلار بود و بهانه ترمپ برای آغاز جنگ تعرفه‌ها قرار گرفت، به رقم ۳۲۵ میلیارد دلار رسیده است. از قضا سرکنگبین صفرافزود!

(دانش و امید، شماره ۴، اسفند- حوت)